

Handläggare
Joanna Millares Rosell
Telefon: 08-50825402

Till
Socialnämnden
2020-12-16

Motion från (S) om en stärkt beredskap som ger trygghet

Svar till kommunstyrelsen KS 2020/1074

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen över motion från (S) om en stärkt beredskap som ger trygghet.

Fredrik Jurdell
socialdirektör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Socialdemokraterna. I motionen föreslås flera åtgärder för en ökad krisberedskap, till exempel en säkrad tillgång på skyddsutrustning, definiera kompetensbehov och ökad rådighet i stadens egna verksamheter, plan för att rusta nödvändig samhällsinfrastruktur såsom till exempel skyddsrum, brandstationer samt skydd mot klimatrelaterade problem, utveckla förutsättningar för kriskommunikation samt att återuppta den sociala hållbarhetskommisionens arbete.

Förvaltningen anser att flera av motionärens förslag är viktiga för stadens krisberedskap men att arbetet redan pågår i ett flertal områden, såsom exempelvis för skyddsutrustning och kriskommunikation. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat motion från Karin Wangård, Socialdemokraterna, om en stärkt beredskap som ger trygghet. Övriga remissinstanser i Stockholms stad är stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och äldrenämnden Stockholms stad. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 mars 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben tillsammans med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor och administrativa avdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp den 9 december och rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 10 december.

Ärendet

Motionären skriver om den pågående pandemin och att stadens arbete kommer att utvärderas vilket kommer att ge staden många viktiga kunskaper om hur arbetet kan förbättras, men att utvärderingarna inte kan inväntas utan att arbetet behöver påbörjas för att åtgärda de brister som fanns våren 2020.

Motionären skriver att kommunfullmäktige därför inför det fortsatta arbetet bör säkerställa att staden aldrig sviker sina anställda genom att inte ha tillräckligt med skyddsutrustning och att staden har så bra egen beredskap avseende utrustning, personal, lokaler och kompetens att staden kan sätta in nödvändiga åtgärder. Vidare anges att kommunfullmäktige bör säkerställa att staden har en så stark egen beslutskraft, samverkan, omvärldskunskap och rådighet att alla oavsett var man bor eller oavsett hur välfärden är organiserad kan garanteras en bra trygghet.

Jämställdhetsanalys

En fråga som motionen tar upp, och som staden redan arbetar för, är en ökad andel fasta tjänster i välfärden. Då en stor del av anställda inom vård, omsorg och socialtjänst är kvinnor är detta positivt för jämställdheten. Även frågan om skyddsutrustning där staden har ett pågående arbete är viktigt i ett jämställdhetsperspektiv för att ge kvinnor och män som arbetar inom vård, omsorg och socialtjänst trygga förutsättningar att kunna utföra sitt arbete.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I staden, under samordning av stadsledningskontoret och där socialförvaltningen deltar, pågår flera projekt och uppdrag i syfte att stärka stadens krisberedskap. Ett exempel är ett projekt om trygghetspunkter som syftar till att planera för att kunna etablera ett antal så kallade trygghetspunkter för att säkerställa att invånarna i Stockholms stad kan få tillgång till information, elektricitet och värme vid stora samhällsstörningar. Ett annat arbete är ett uppdrag i budget för 2020 om att utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor. Stadsledningskontoret har också påbörjat ett arbete med att utveckla stadens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser, RSA.

När det gäller pandemin samordnar stadsledningskontorets säkerhetsenhet stadens arbete på uppdrag av stadsdirektören. Arbetet omfattar löpande samverkan med, och information till, stadens förvaltningar och bolag, information till stockholmare och andra målgrupper och samverkan med Region Stockholm och andra berörda myndigheter, inom ramen för Samverkansregion Stockholm (SSR).

Skyddsutrustning

I början av pandemin under våren 2020 rådde brist på skyddsutrustning i staden. Sedan i mars har staden arbetat intensivt med att säkerställa tillgången till skyddsmaterial. I krisens inledande skede handlade det om att lösa materialfrågan på kort sikt. Sedan slutet av våren har läget stabiliserats med ett tryggt inflöde av de flesta produkter, och fokus har skiftat till att säkra leveranser på längre sikt. Staden har sedan slutet av mars särskild funktion för beställning och leverans av skyddsutrustning för stadens omsorgsverksamheter, både kommunala och fristående. Stadens nuvarande lagerhållning är beräknad att täcka tre månaders förbrukning. Socialförvaltningen har upprättat två egna mindre lager av skyddsmaterial, ett i Farsta och ett på socialjouren. Dessa lager ska kunna täcka akuta behov då leveranstiden från centralt håll kan variera.

Personlig skyddsutrustning är avgörande för att kunna upprätthålla stadens verksamheter vid nya utbrott av covid-19 eller andra pandemier. Förvaltningen anser därför att det arbete som redan inletts i staden med att säkerställa egen lagerhållning behöver fortsätta och är en viktig del i stadens fortsatta krisberedskap även för framtida kriser.

Definiera det kompetensbehov och ökad rådighet som staden har i den egna verksamheten

I Stockholms stad finns verksamheter inom socialtjänst, LSS (lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade) och äldreomsorg både i egen regi och genom privata utförare. Socialförvaltningen upphandlar stadsövergripande verksamheter inom socialtjänst och LSS-verksamhet. Valfrihetssystemet syftar till att ge ökat inflytande till den enskilde. Både verksamhet i egen regi och upphandlad verksamhet ska ha en god beredskap vid kriser och extraordinära händelser och kommunen har det yttersta ansvaret även vid kriser enligt den så kallade ansvarsprincipen.

I Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023 anges att för kritiska beroenden och/eller samhällsviktig verksamhet som bedrivs i extern regi ska nämnder och bolagsstyrelser i sin kravställning säkerställa motsvarande säkerhetsnivå som om verksamheten bedrivits i egen regi. Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår att vårdgivaren, eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS, det vill säga både verksamhet i egen regi och upphandlad verksamhet, ansvarar för att det finns ett ledningssystem som även kan hantera uppgiften att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i kris.

Plan för upprustningen av tex skyddsrum, brandstationer samt skydd mot klimatrelaterade problem

I staden, under ledning av stadsledningskontoret, pågår redan idag flera projekt och uppdrag kring dessa frågor. Kommunstyrelsen har i budget för 2020 tillsammans med flera andra nämnder och bolag, däribland socialförvaltningen, ett uppdrag att ta fram en handlingsplan om klimatanpassning främst inriktad på skyfall och värmeböljor. När det gäller värmeböljor har LSS-hälsan på socialförvaltningen också tillsammans med äldreförvaltningen tagit fram stadsövergripande rekommendationer för funktionshinderområdet och äldreomsorgen vid värmeböljor. Rekommendationerna har samlats på stadens hemsida tillsammans med mallar och information som stadsdelsnämnderna kan använda för att ta fram lokala handlingsplaner.

Utveckla förutsättningar för kriskommunikation

Kommunikation är en viktig del av krisledningen och staden har under pandemin arbetat aktivt med en effektiv och samordnad kommunikation samt med samverkan inom staden och med aktörer i länet. I stadens säkerhetsprogram 2020-2023 anges att nämnder och bolagsstyrelser ska initiera och bedriva

kommunikationssamverkan utifrån behov och möjligheter som identifieras i den egna verksamheten. Samverkan är av största vikt både till vardags och i händelse av kris. Det gäller både internt mellan stadens olika verksamheter och externt med andra relevanta samverkansaktörer. Staden ska ha en planering och rutiner för samverkan med civilsamhälle och näringsliv inför, under och efter en kris. Det är ett arbete som pågår och som behöver fortsätta både under denna pandemi och finnas med i beredskap för kommande kriser.

Återuppta arbetet från sociala hållbarhetskommissionen för minskade klyftor och föreslå åtgärder i enlighet med denna Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm avslutade sitt arbete under 2017 och år 2018 inledde staden ett arbete med Agenda 2030, de globala målen för hållbar utveckling, socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Stadens fackförvaltningar och bolag har utsetts till målansvariga för de olika målen i agendan och arbetet samordnas av stadsledningskontoret som under år 2020 också arbetat med att ta fram en hållbarhetsrapport. En styrka i Agenda 2030 är att de sociala, ekonomiska och miljömässiga målen är integrerade och odelbara vilket innebär att arbete med ett mål ofta har positiva effekter för andra mål. En annan styrka är att agendan är global vilket underlättar samarbete med andra aktörer som också arbetar mot samma mål.

När det gäller frågan om att öka andelen fasta tjänster i välfärden använder socialförvaltningen tillsvidareanställningar som utgångspunkt. Då innehavaren av en tjänst till exempel är sjuk, föräldraledig eller studieledig måste personen ersättas med en vikarie. Allmän visstidsanställning (ava), är tidsbegränsad anställning som kan användas av arbetsgivaren då det finns andra skäl än de ovan nämnda, till exempel att tillfälligt förstärka en arbetsgrupp under ett tidsbegränsat projekt. Denna anställningsform används restriktivt på förvaltningen. I staden och även inom på socialförvaltningen pågår också ett aktivt arbete med att öka andelen heltidstjänster.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Bilaga

- Motion om en stärkt beredskap som ger trygghet